

ПРИЛОГ 1.

Биљке домаћини карантински штетног организма *Monilinia fructicola*:

- трешња (*Prunus avium*),
- шљива (*Prunus domestica*),
- бресква (*Prunus persica*),
- кајсија (*Prunus armeniaca*),
- јабука (*Malus domestica*)
- крушка (*Pyrus communis*)
- винова лоза (*Vitis vinifera*)
- *Chaenomeles* spp.
- *Crataegus* spp.
- *Cydonia* spp.
- *Eriobotrya* spp.

ПРИЛОГ 2.

ТОК ВИЗУЕЛНОГ ПРЕГЛЕДА И НАЧИН УЗОРКОВАЊА

1.1. Ток визуелног прегледа

- Симптоми које узрокују *M. fructicola*, *M. laxa* и *M. fructigena* на биљкама домаћинима врло су слични. *Monilinia* врсте могу заразити цвјетове, изданке и плодове биљака домаћина. Латице заражених цвјетова попримају смеђу боју, након чега читави цвјетови некротирају и суше се. Након кишног периода или у условима високе релативне влажности ваздуха на осушеним цвјетовима могу се појавити уочљиве сивкасте превлаке спора гљиве, које изгледају као густа прашина.

- Са цвјетова, гљива прелази на изданке који се брже или спорије суше. Листови на захваћеним изданцима некротирају, попримају смеђу боју, увијају се и остају на стаблу. Чест је случај да се осуше сви листови, цвјетови или млађи плодови на зараженом

изданку, а то се лако уочава и неријетко изгледа упадљиво током прољећа на нетретираним стаблима коштичавих воћака у вртовима или окућницама.

- Симптоми на зрелим плодовима у почетку се јављају у виду лагано удубљених, воденастих пјега, које у кратком периоду захватају све већу површину плода, проузрокујући типичну трулеж. Трули дио плода код брескве, нектарине, кајсије, трешње и вишње поприма смеђу боју, док код сорти шљиве љубичастог плода не долази до промјене боје. Захваћени дио плода је мекан, а на њему се ускоро почињу појављивати добро видљиви јастучићи услед спорулатије гљиве. Јастучићи се најчешће развијају густо, тако да у неким случајевима у виду превлаке у потпуности прекрију плод. Плодови заражени рано у вегетацији осуше се и остају висити на стаблу, попримајући смеђу или готово црну боју. Плодови на стаблу заражени неколико седмица прије бербе најчешће се смежурају, а трулеж се релативно брзо шири са зараженог плода на плодове који се с њим додирују.

- Гљива са заражених плодова редовно прелази и на листове прислоњене уз плод. На листовима се појављују смеђе воденасте лезије, након чега се у релативно кратком времену читав лист увија, некротира и осуши.

1.2. Узорковање за лабораторијско тестирање

- Узимање узорака за лабораторијско тестирање треба да се врши истовремено са визуелним прегледима, у периоду вегетације.

- Узорковање дијелова биљака домаћина са израженим симптомима (цвјетови, изданци и плодови) за лабораторијска тестирања врши се у периоду вегетације, односно у периоду испољавања симптома, а оптимално вријеме за узорковање је у периоду мај-август.

- Приликом узорковања потребно је испратити принципе добре праксе за узорковање биља и биљних дијелова за лабораторијско тестирање (нпр. евиденција података о узроку на лицу мјеста узорковања, коришћење одговарајућег прибора и материјала за узорковање, дезинфекција прибора и алата итд.).

ПРИЛОГ 3.

ЗАПИСНИК ЗА ПОСЕБАН НАДЗОР НАД ПРИСУСТВОМ MONILINIA FRUCTICOLA

(подаци о узорцима узетим за лабораторијску анализу из регистрованих матичњака и расадника, производних засада, пољопривредних газдинстава, окућница и јавних површина на којима се узгајају или расту биљке домаћини)

Број: бр. регије – бр. службе — ваш број, година

Нпр.: 01-01a-III-10/1, 2, 3, 4, 5, 6, 7.../2016.

Датум: _____
Шифра узорка: _____

Подаци о произвођачу

Назив:	
Адреса:	
Телефон:	
Број пољопривредног газдинства:	

Подаци о биљној врсти

Подручје:	
Општина:	
Катастарска општина:	
Потес:	
Прегледана површина:	
Поријекло биљног материјала:	
GPS координате:	
Врста биљке домаћина:	
Сорта:	
Дијелови биљке који се узоркују	

Примједбе: _____

Одговорно лице произвођач / Овлашћено лице за преглед
увозник / власник биља

ПРИЛОГ 4.

Табела 1 – Преглед дистрибуције и броја узорака за лабораторијско испитивање присуства Monilinia fructicola у Републици Српској са мјеста производње садног материјала, из производних засада, пољопривредних газдинстава и окућница на којима се узгајају биљке домаћини

Биљке домаћини Подручје	Јабука	Крушка	Дуња и остале биљке до- маћини	Шљива	Бресква, кај- сија и некта- рина	Трешња и вишња	Укупно
Приједор	4	4	1	11	2	3	25
Бања Лука	6	6	3	16	8	4	43
Добој	2	2	2	8	2	2	18
Бијелина	2	2	1	9	3	2	19
Источно Сарајево	1	2	1	6	1	2	13
Требиње	2	2	1	8	2	1	16
Укупно:	17	18	9	58	18	14	134

Табела 2 – Број службених узорака садног материјала биљки домаћина из увоза за лабораторијско испитивање присуства Monilinia fructicola

Узорци	Број визуелних прегледа са узорковањем ради тестирања латентне инфекције
Увезене пошилке биљака домаћина	5*

*У случају постојања сумње на заразу, потребно је узети већи број узорака и доставити на лабораторијску анализу.

Образац 1 – Резултати Програма посебног надзора над присуством *Monilinia fructicola* – проузроковача америчке смеђе трулежи плодова јабучастих и коштичавих воћака на подручју Републике Српске у 2016. години (овлашћене институције)

Ред. бр.	Произвођач/ власник	Регија	Општина	Врста	Мјеста узорковања / површина узорковања (ha)	Датум пре- гледа / узорко- вања	Лице које је узорко- вало	GPS коорди- нате	Бр. запи- сника	Бр. извје- штаја	Резултат

Образац 2 – Резултати Програма посебног надзора над присуством *Monilinia fructicola* – проузроковача америчке смеђе трулежи плодова јабучастих и коштичавих воћака на подручју Републике Српске у 2016. години прегледаних пошиљки из увоза

Пошиљке садног материјала из увоза							
Биљке домаћини	Јабука	Крушка	Дуња и остале биљке до- маћини	Шљива	Бресква, кај- сија и некта- рина	Трешња и вишња	Укупно
Број узорака							
Број узорака за лабора- торијску анализу							
Број позитивних узо- рака							
Број негативних узо- рака							

Образац 3 – Укупни резултати Програма посебног надзора над присуством *Monilinia fructicola* – проузроковача америчке смеђе трулежи плодова јабучастих и коштичавих воћака на подручју Републике Српске у 2016. години

	Јабука	Крушка	Дуња и оста- ле биљке домаћини	Шљива	Бресква, кај- сија и некта- рина	Трешња и вишња	Укупно
Број узорака за лабора- торијску анализу							
Број позитивних узорака							
Број негативних узо- рака							

Након завршетка Програма посебног надзора, попуњене табеле у електронској форми потребно је доставити Министарству, на мејл mps@mps.vladars.net.

Рок за завршетак наведених послова је 31. децембар 2016. године.